

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za I kvartal 2017. godine

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za I kvartal 2017. godine.

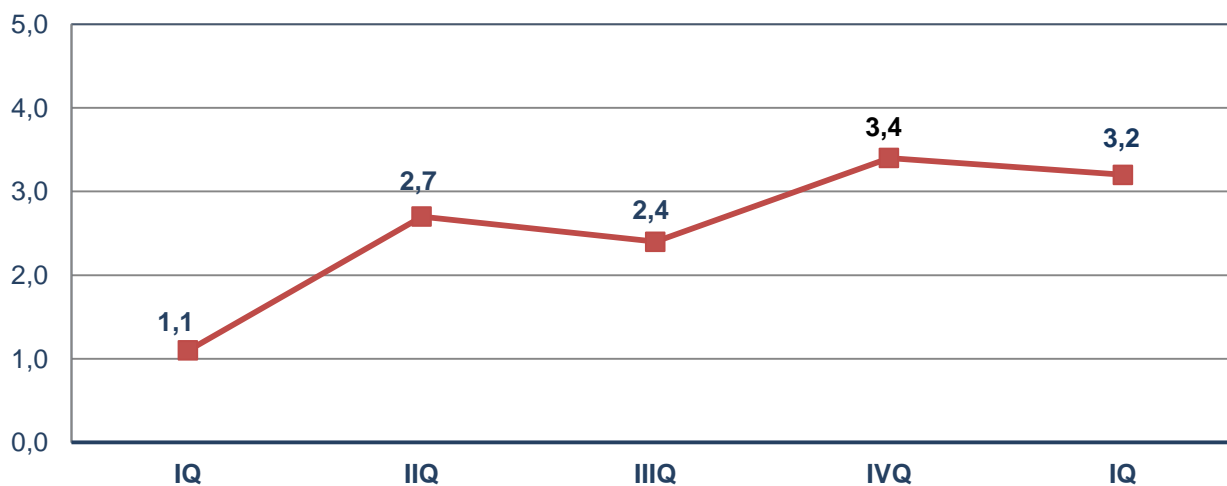
Bruto domaći proizvod Crne Gore u I kvartalu 2017. godine iznosio je 748 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 706 miliona eura.

Realna stopa rasta BDP-a u I kvartalu 2017. godine iznosila je 3,2%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

Kvartali	2016 (p)	2017 (p)
	IQ	IQ
BDP u tekućim cijenama, hilj. EUR	705 788	747 537
BDP u stalnim cijenama, hilj. EUR	693 277	728 208
Nominalna stopa rasta, %	2,9	5,9
Realna stopa rasta, %	1,1	3,2

Grafik 1. Pregled realnih stopa rasta za period IQ2016 - IQ2017, u %

p) Preliminarni podaci. Finalni podaci biće raspoloživi nakon obračuna godišnjeg BDP-a za 2016. godinu.
Stope realnog rasta su obračunate u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ2016	IQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	794 639	856 766
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	642 487	694 229
1.2	1.2 Potrošnja države	152 152	162 537
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	152 262	199 394
3	3 Promjene u zalihama	75 655	55 346
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-316 767	-363 969
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	150 286	187 526
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	467 054	551 495
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	705 788	747 537

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IQ2016	IQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	112,6	114,6
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	91,0	92,9
1.2	1.2 Potrošnja države	21,6	21,7
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	21,6	26,7
3	3 Promjene u zalihama	10,7	7,4
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-44,9	-48,7
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	21,3	25,1
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	66,2	73,8
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

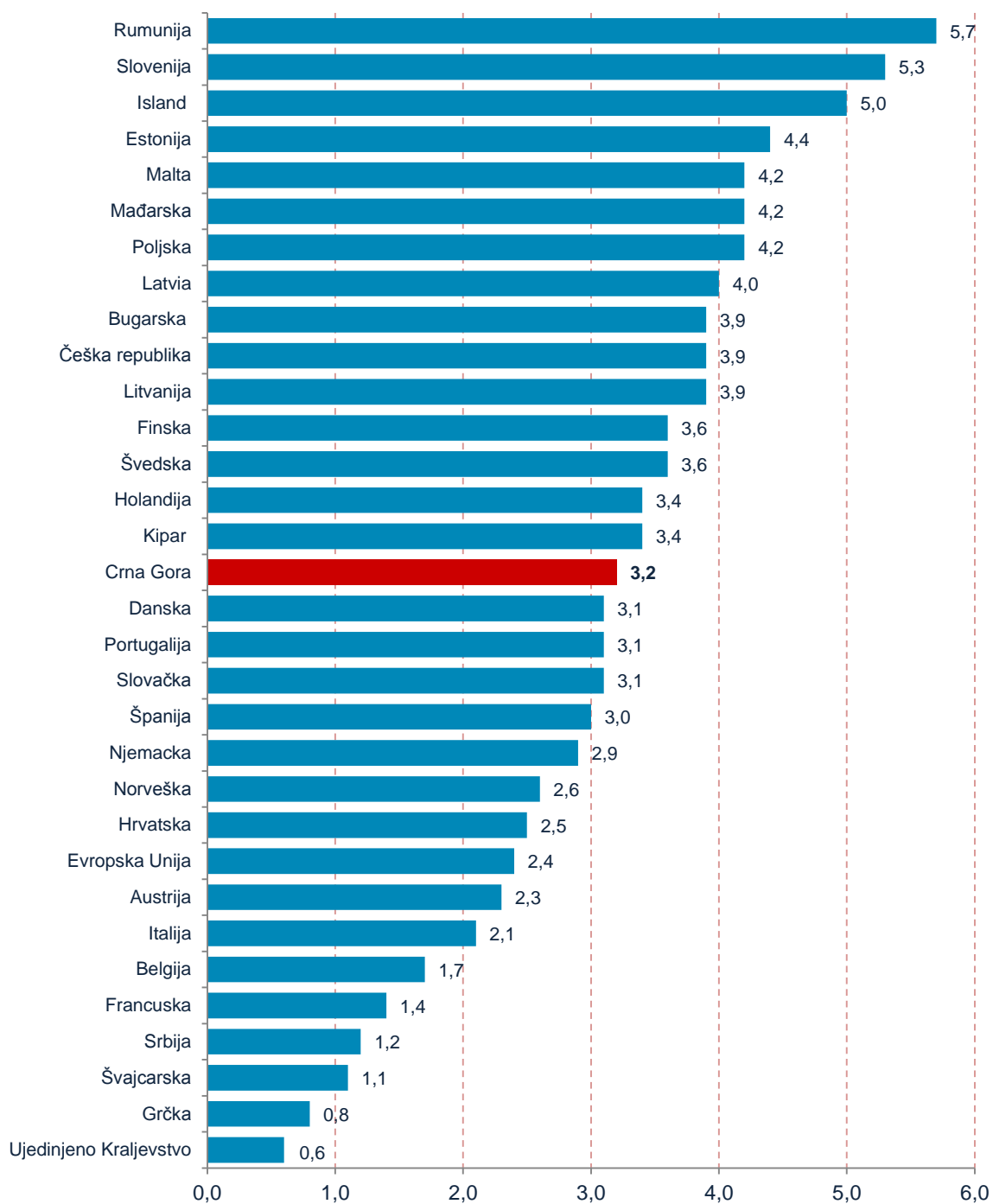
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ2016	IQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	794 214	844 460
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	646 312	686 965
1.2	1.2 Potrošnja države	147 902	157 495
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	155 301	198 468
3	3 Promjene u zalihama	69 468	39 500
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-325 706	-354 219
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	155 016	178 451
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	480 722	532 670
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	693 277	728 208

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IQ2016	IQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	114,6	116,0
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	93,2	94,3
1.2	1.2 Potrošnja države	21,3	21,6
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	22,4	27,3
3	3 Promjene u zalihama	10,0	5,4
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-47,0	-48,6
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	22,4	24,5
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	69,4	73,1
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IQ2017

<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Zavod za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br. 18/12) i Programu zvanične statistike 2014-2018 (Sl. list CG br. 13/14) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Zavod za statistiku Crne Gore za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Zavoda za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Tiraž: 30 primjeraka

**Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br 2, telefon: (+382) 20 230-811, tel/fax (+382) 20 230-814**

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

tel/fax + (382) 20 223-435

Web: www.monstat.org

email: contact@monstat.org